

سیدعلی مدنی

مبانی اقتصاد

مقدمه

سیدعلی مدنی زاده

فهرست

- دغدغه‌های انسانی
- درآمد سرانه و رشد اقتصادی
- چرخه‌های تجاری
- تورم
- بیکاری

تعریف «مصرف»
برای همه‌ی
جوامع یکسان
نیست.

ابزار پخت و پز سنتی

محل زندگی نامناسب

سبد غذایی کم تنوع

تعداد زیاد اعضای
خانواده

مواد غذایی محلی

اکوادور

محل زندگی مناسب و
تمیز

تعداد کم اعضای خانواده

سبد غذایی متنوع و بزرگ

گوشت و مواد پروتئینی در سبد غذایی

مواد غذایی بسته بندی شده

نوشیدنی ها و میوه های مختلف

آلمان

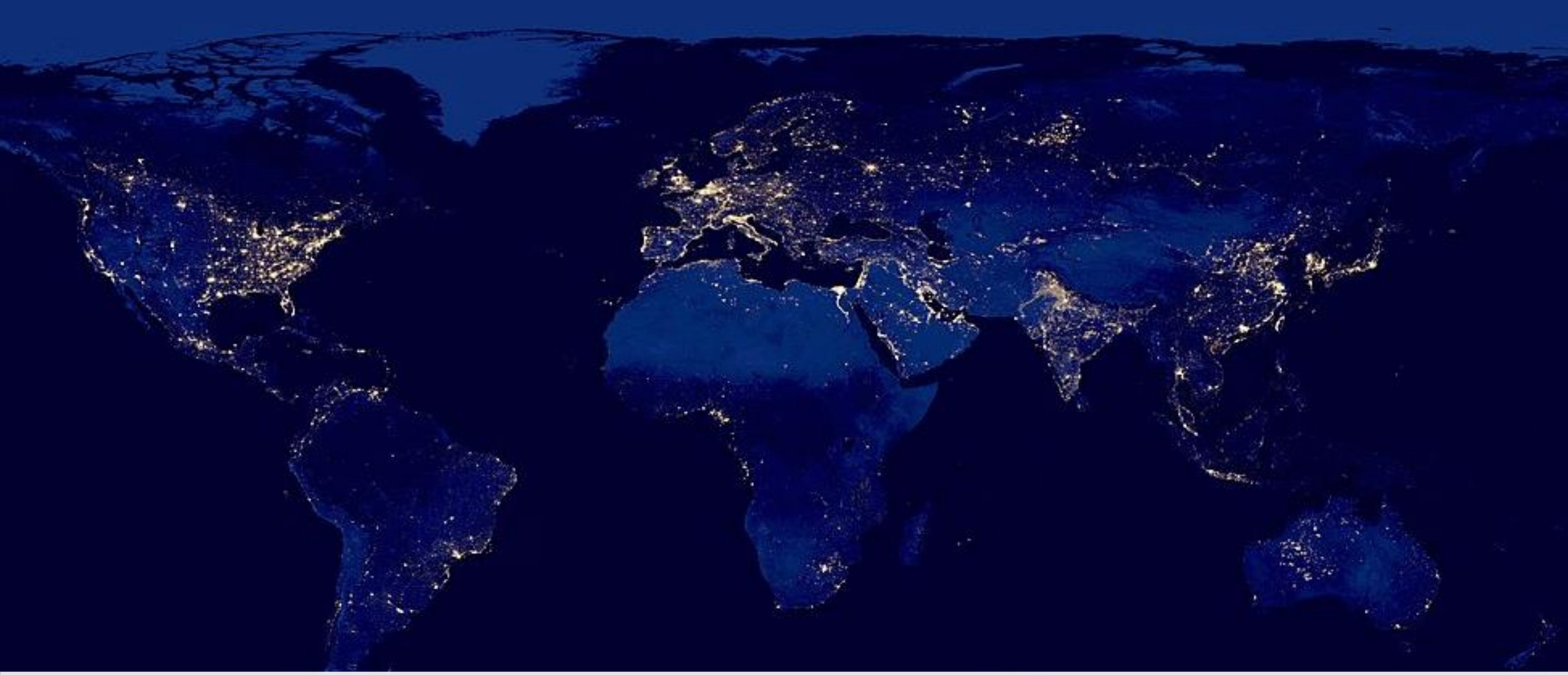

آموزش

بهداشت و درمان

جهان در شب

اقتصاد کلان

علم مطالعه‌ی رفتار و عملکرد
اقتصاد در کل

هدف غایی علم اقتصاد:
بهبود رفاه مردم

متغیرهای اصلی اقتصاد کلان

بیکاری

درصد افرادی که به دنبال کار هستند، اما کاری یافت نمی‌کنند.

تورم

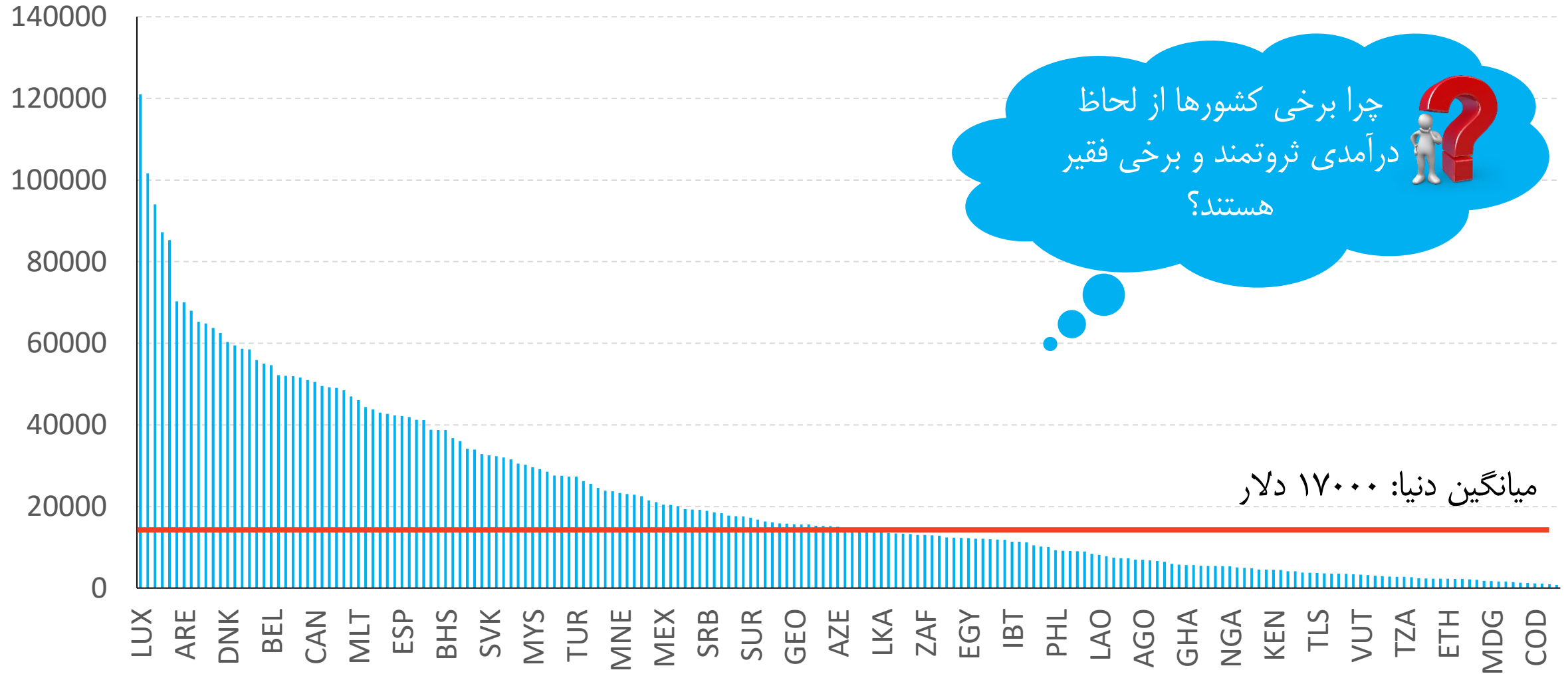
درصد تغییر سطح عمومی قیمت‌ها در هر سال

رشد اقتصادی

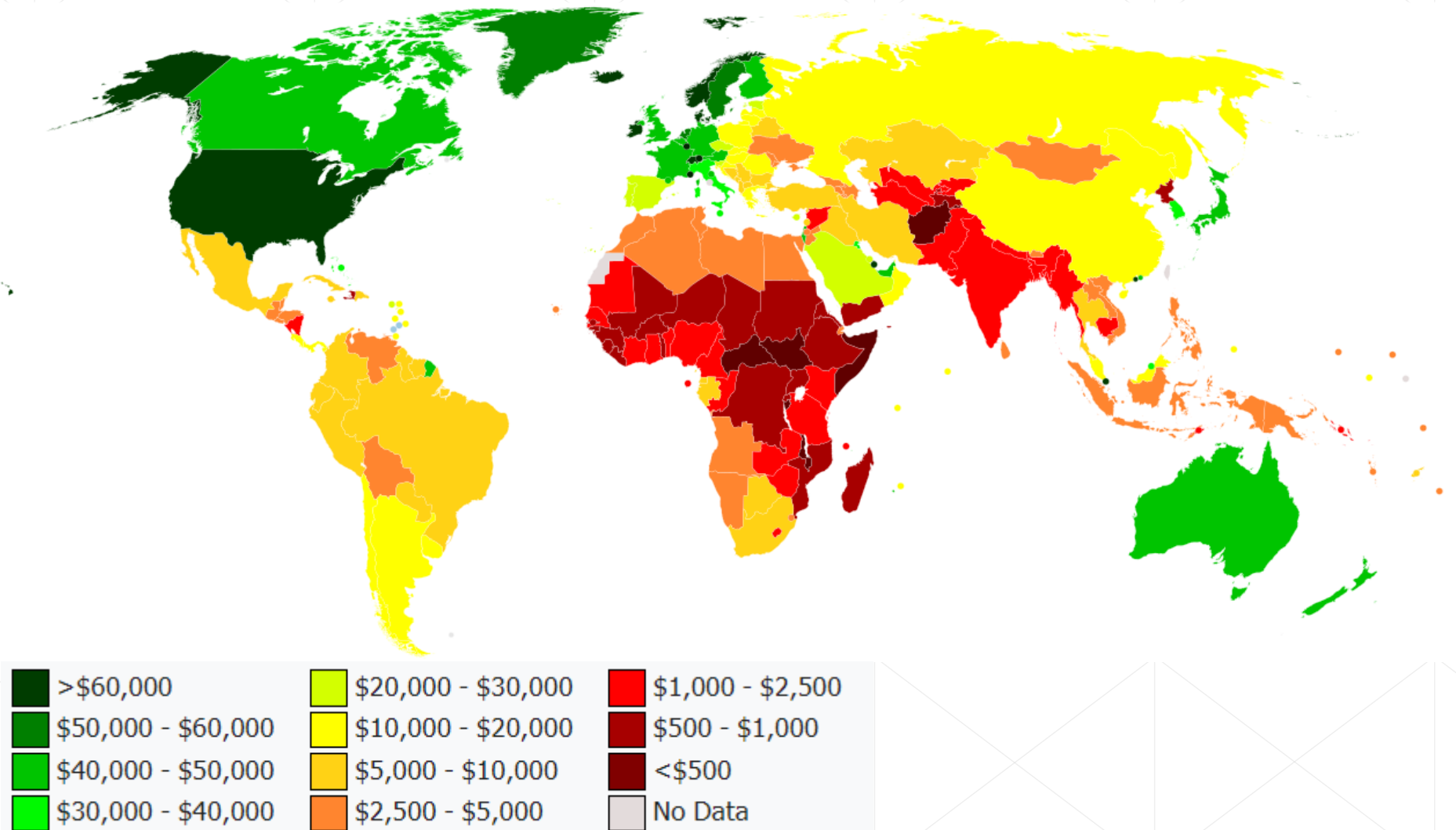
درصد تغییر درآمد/تولید کل اقتصاد در هر سال

درآمد سرانه و رشد اقتصادی

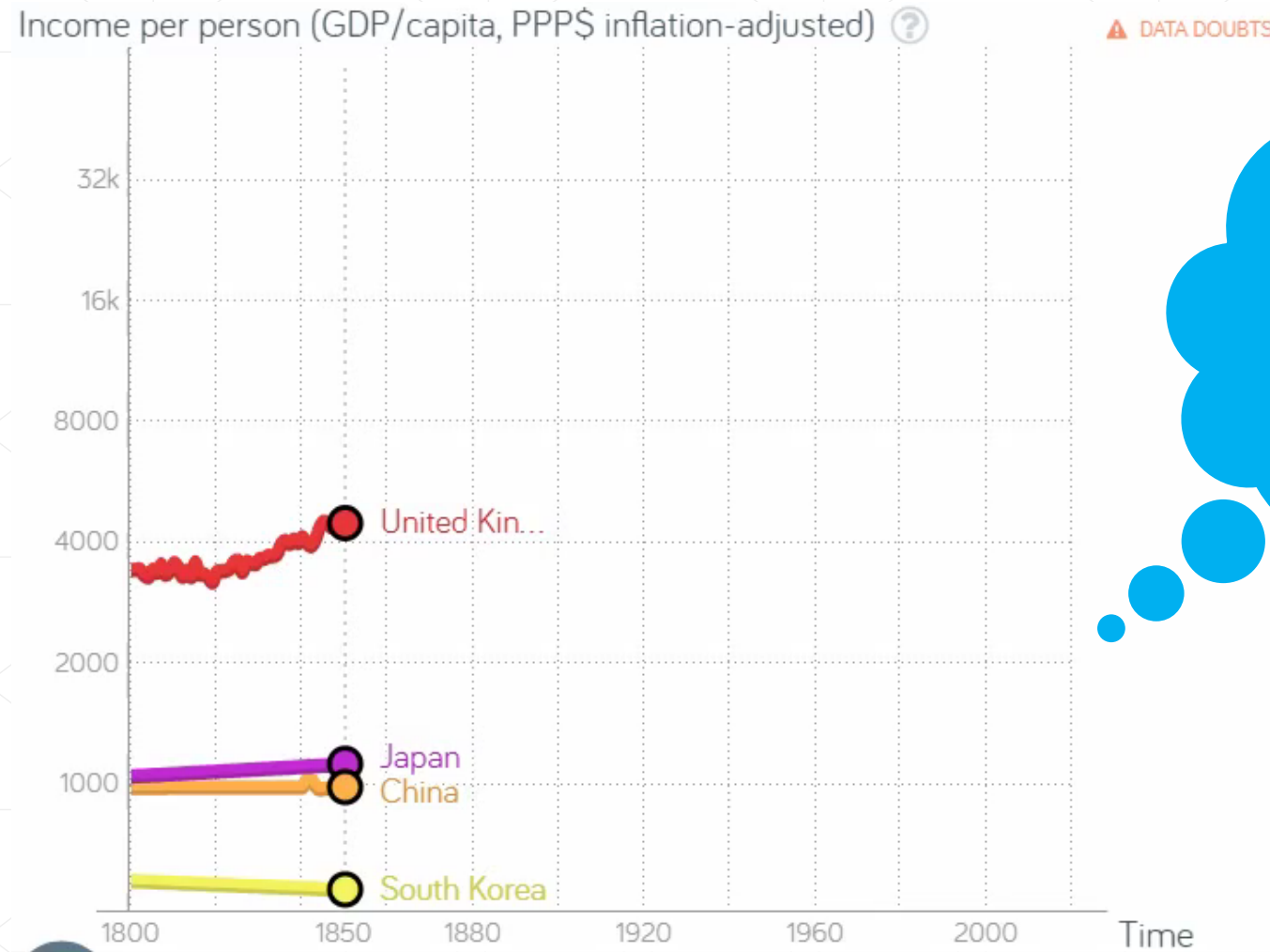
درآمد سرانه کشورها (PPP) در سال ۲۰۲۰

مقایسه کشورهای دنیا بر اساس درآمد سرانه (۲۰۲۰)

روند درآمد سرانه در بعضی کشورها

چرا درآمد برخی کشورها بسیار سریع و درآمد برخی به کندی رشد می کند؟

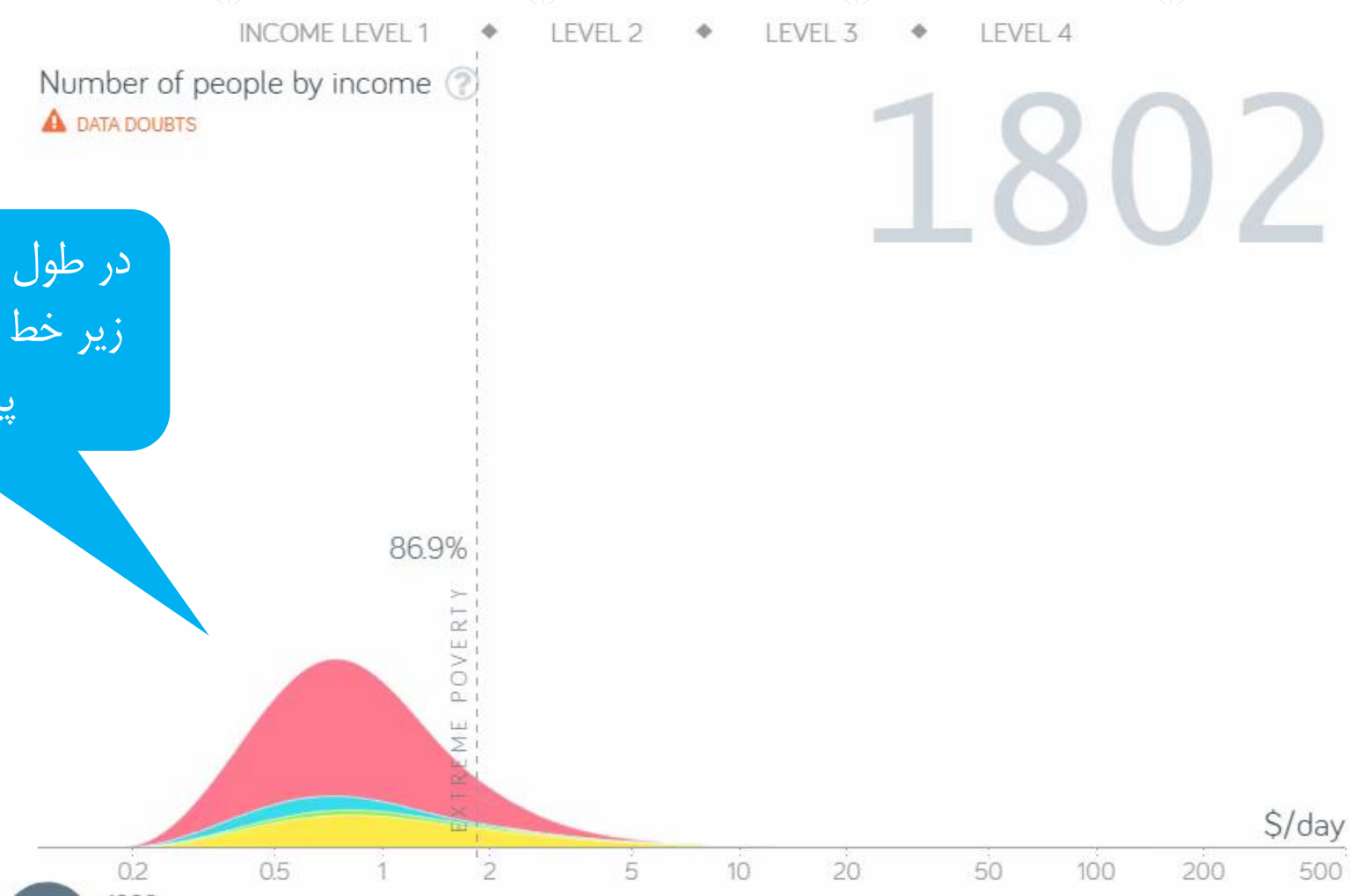
[لینک نمودار](#)

درآمد سرانه نسبی کشورها

United States per capita GDP		Country at this level in 2004
Year	Level (2004 \$)	
1800	1,195	Kenya
1850	1,700	Bangladesh
1900	4,391	Morocco
1910	5,408	China
1916	6,189	Algeria
1920	6,180	Ukraine
1930	7,002	Namibia
1940	8,539	Romania
1950	12,783	Argentina
1960	15,099	Hungary
1970	20,065	South Korea
1980	24,729	Spain
1990	31,016	UK
2000	37,814	Ireland (almost)
2005	40,718	US, Norway

درآمد سرانه چین در سال ۲۰۰۴ معادل درآمد سرانه آمریکا در سال ۱۹۱۰

تغییر توزیع درآمد سرانه در دنیا

در طول زمان درصد افرادی که زیر خط فقر قرار دارند، کاهش پیدا کرده است.

[لینک نمودار](#)

	GDP per capita	Fraction of population in extreme poverty	Fraction of high-school age children in school	Probability of surviving to age 65	
				Men	Women
U.K.	\$27,650	Almost zero	95%	0.83	0.89
Mexico	\$8,950	25%	60%	0.71	0.82
Mali	\$960	> 50%	< 10%	0.37	0.41

چرخه‌های تجاری

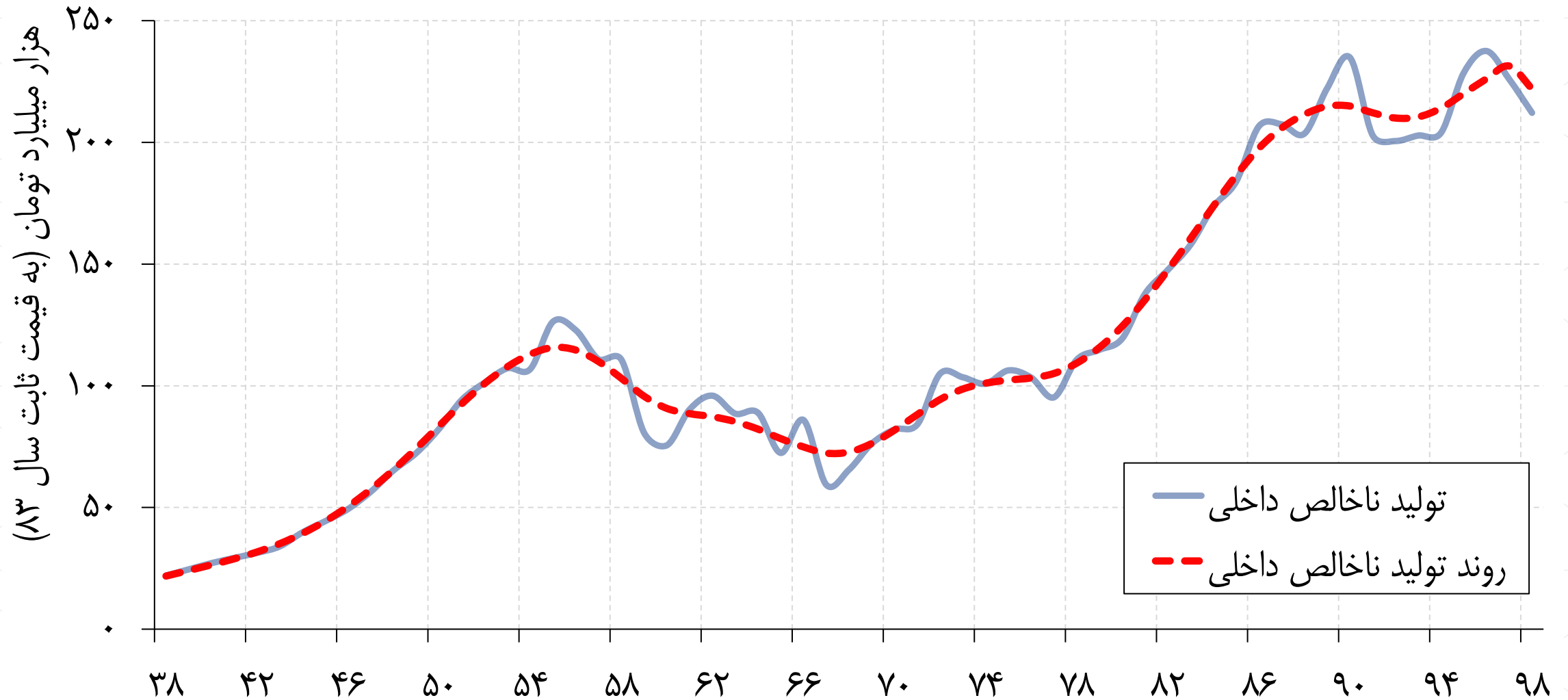
چرخه‌های تجاری و روند تولید

Long-term real growth in US GDP per capita 1871–2009

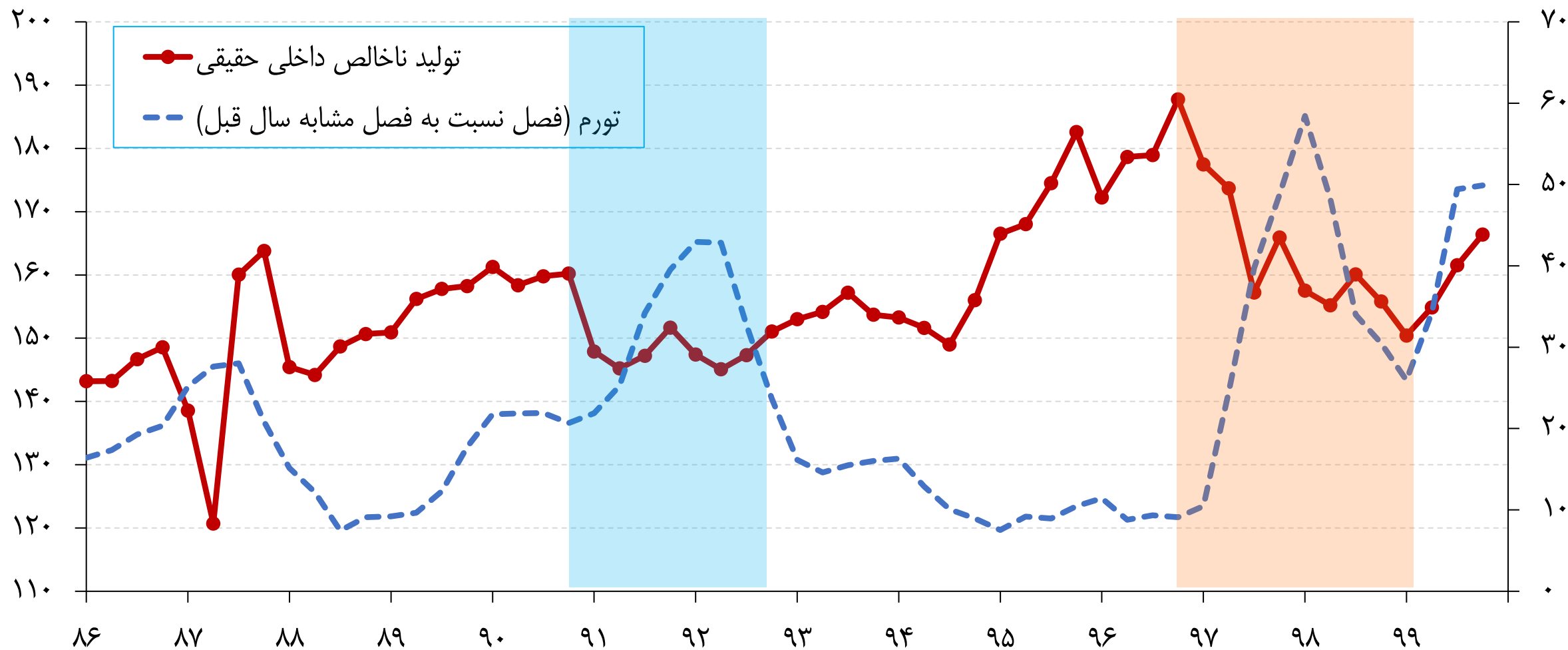
GDP per capita adjusted for inflation using 2005 dollars

اقتصاد در کوتاه‌مدت و بلندمدت

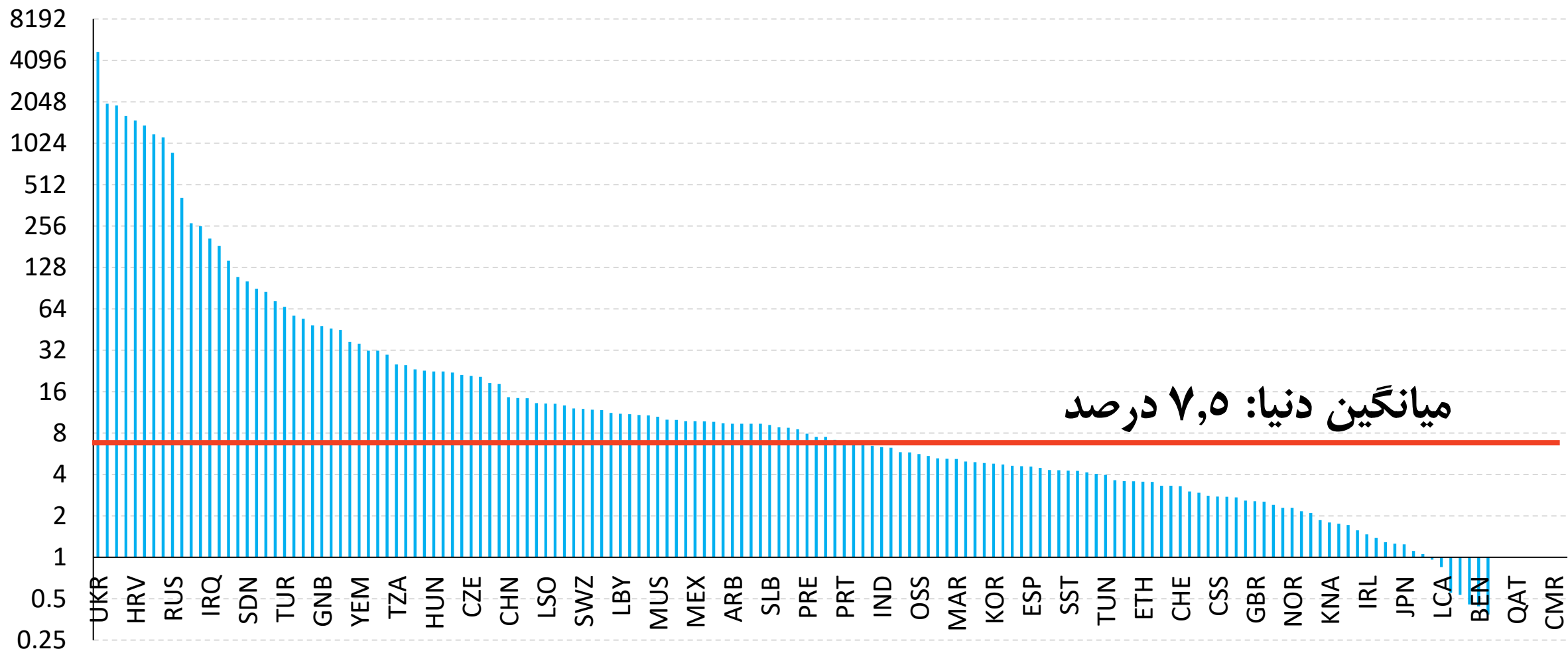

رکود تورمی در ایران

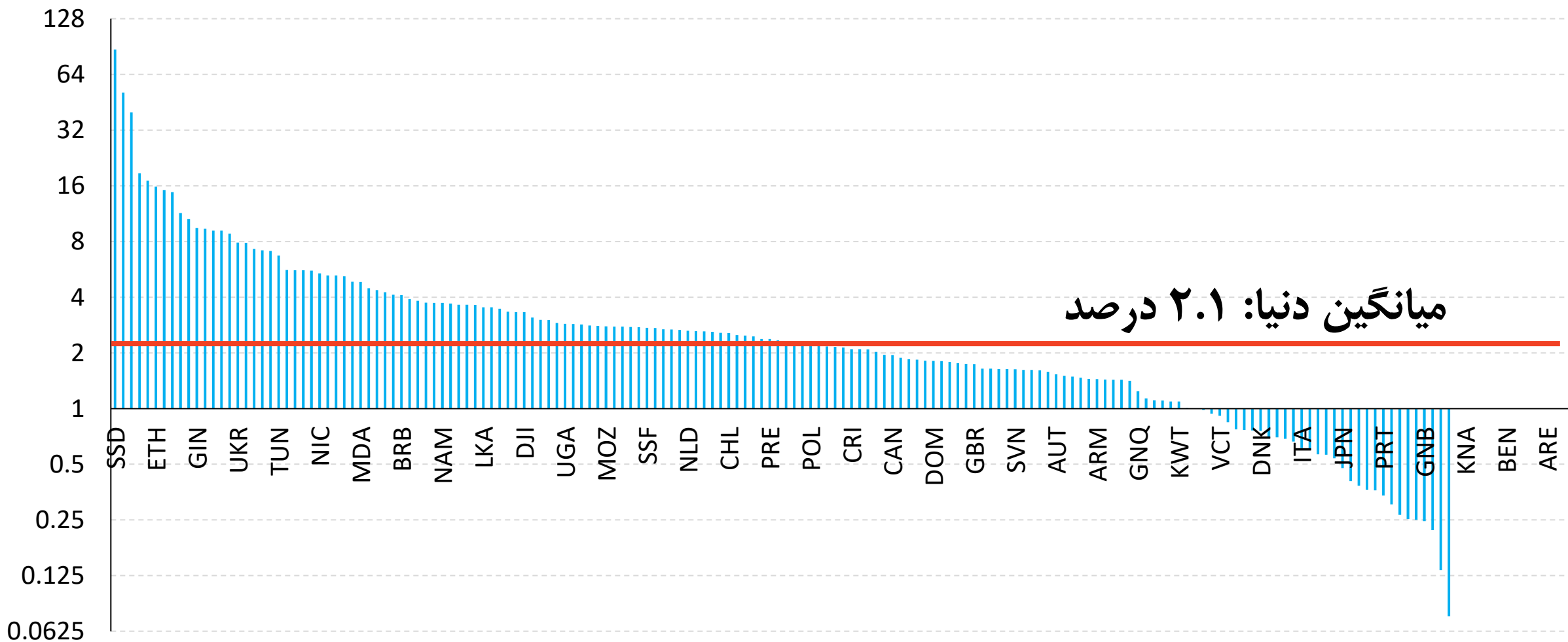

تورم

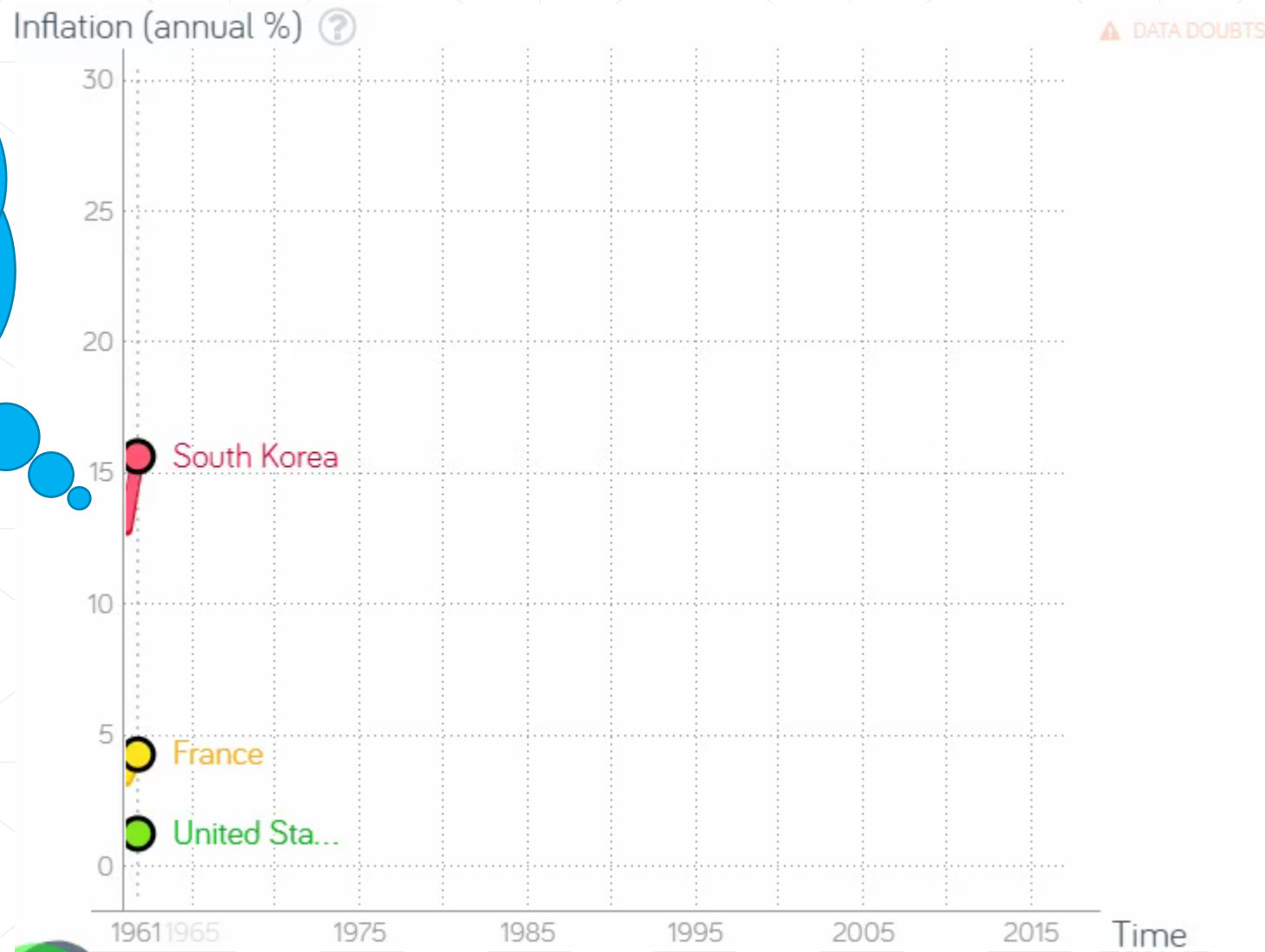
تورم در کشورهای دنیا: سال ۱۹۹۳

تورم در کشورهای دنیا: سال ۲۰۱۹

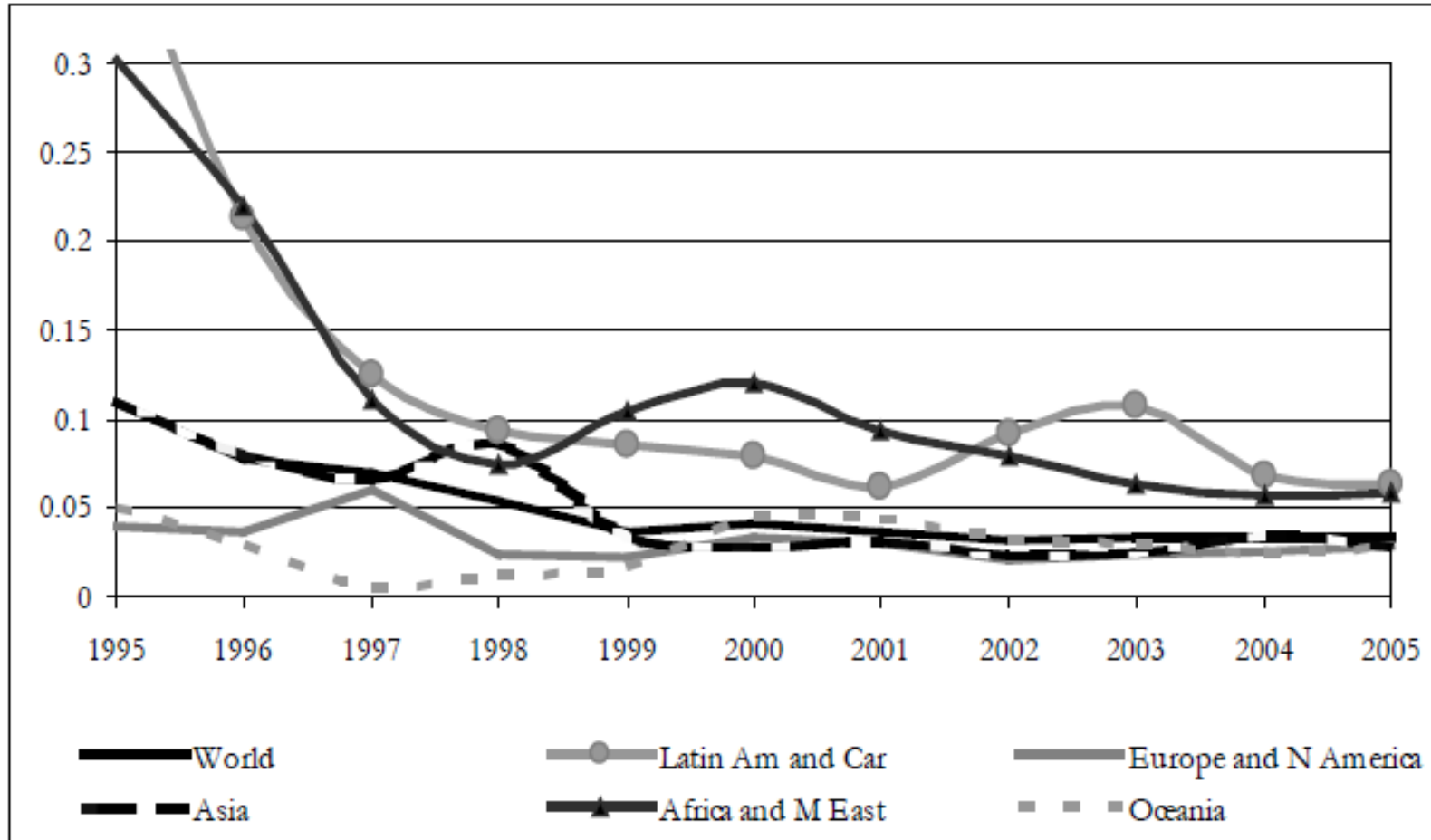
تورم در طول زمان

تا قبل از دهه‌ی
۱۹۹۰، تورم در
اغلب کشورها بالا
و پرنوسان بوده
است.

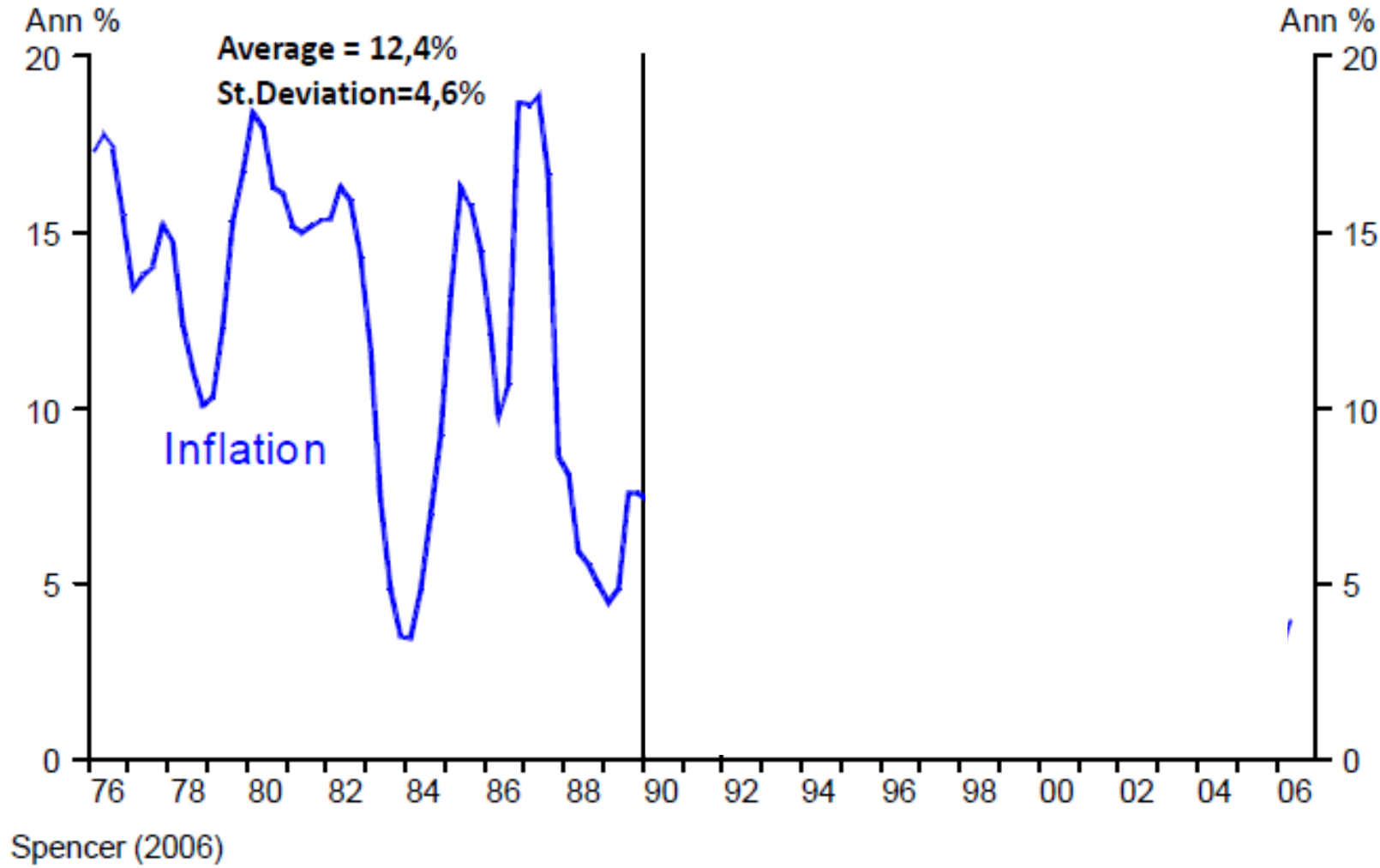
[لینک نمودار](#)

The Great Moderation

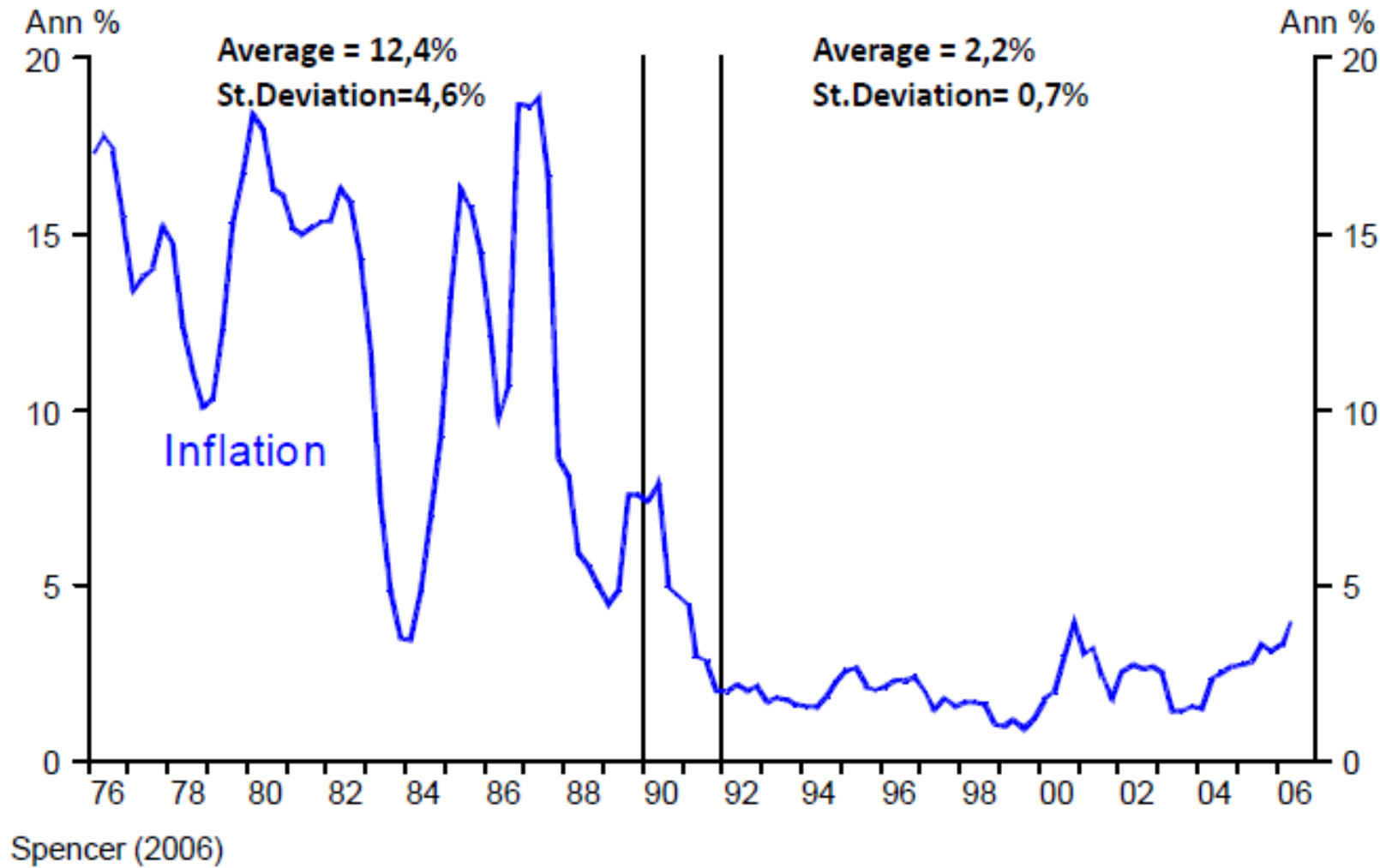

Calderón, C. Schmidt-Hebbel, K. (2008)

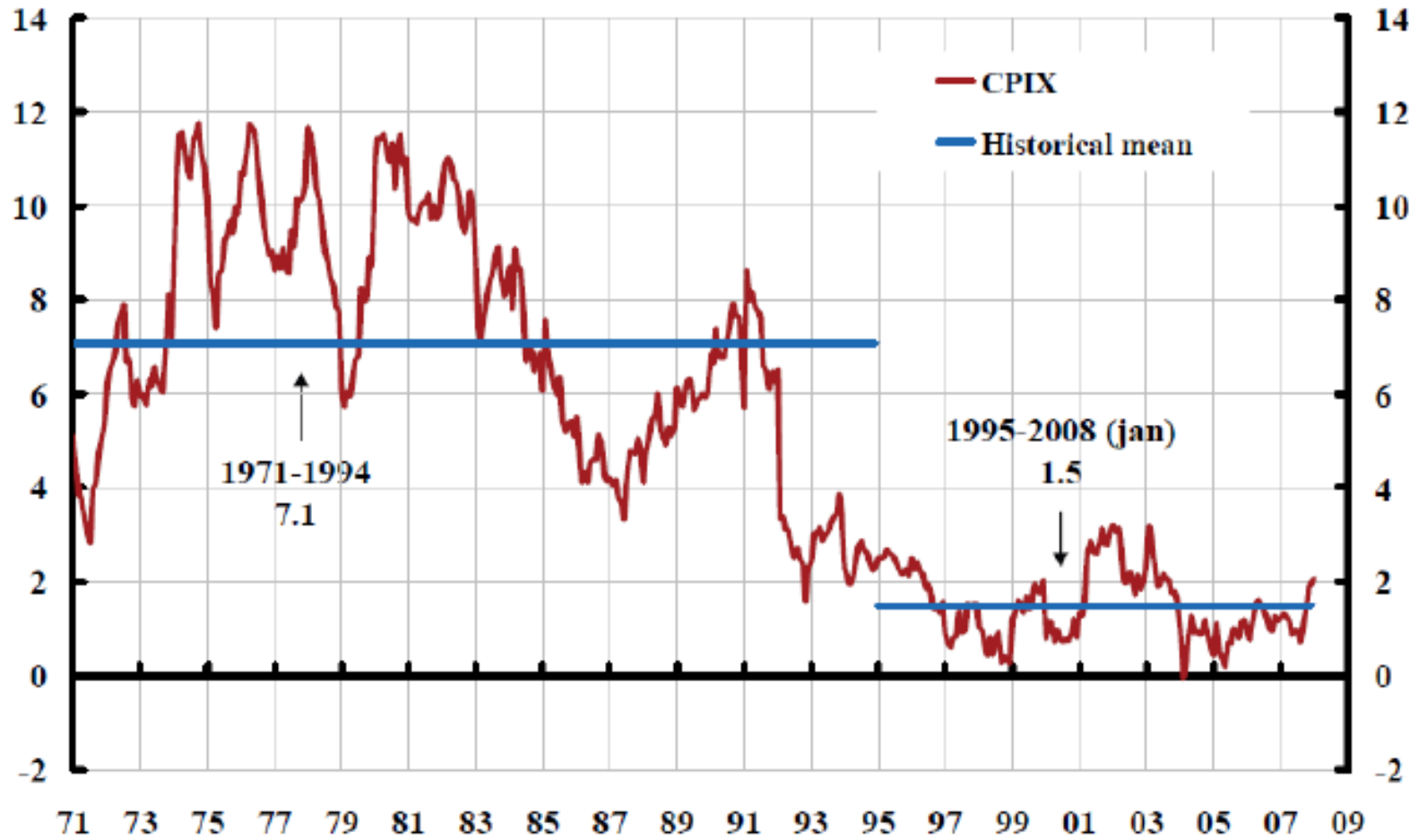
تورم در نیوزیلند

تورم در نیوزیلند

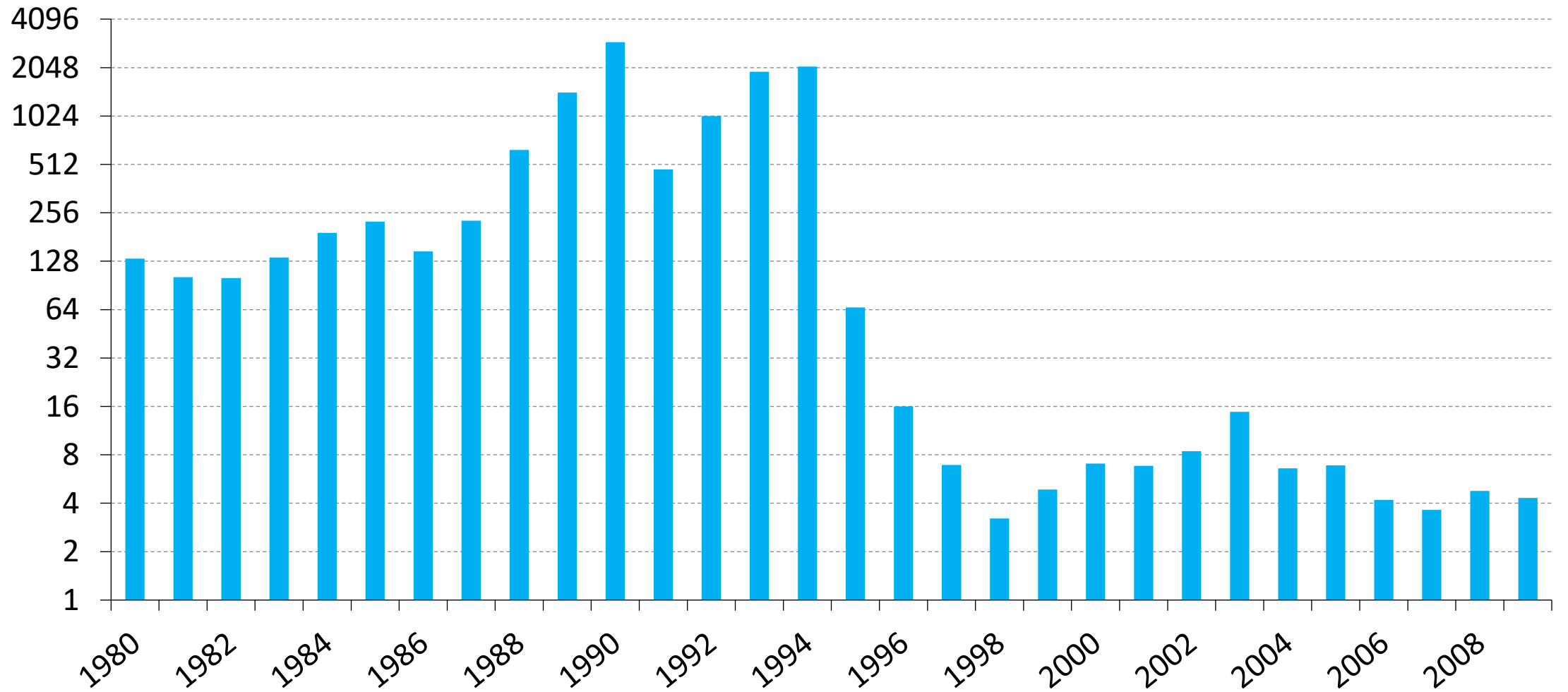

تورم در سوئد

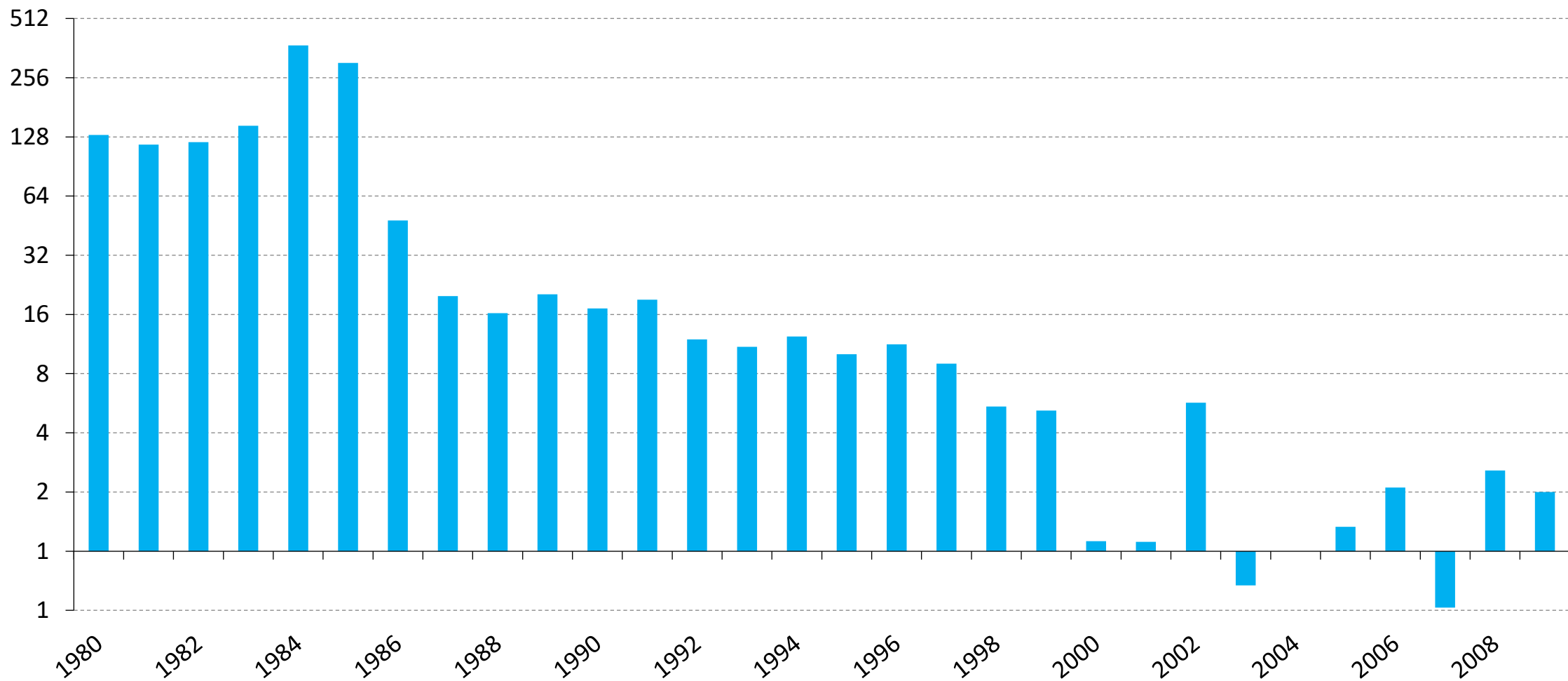

Riskdagg Committee on Finance (2012)

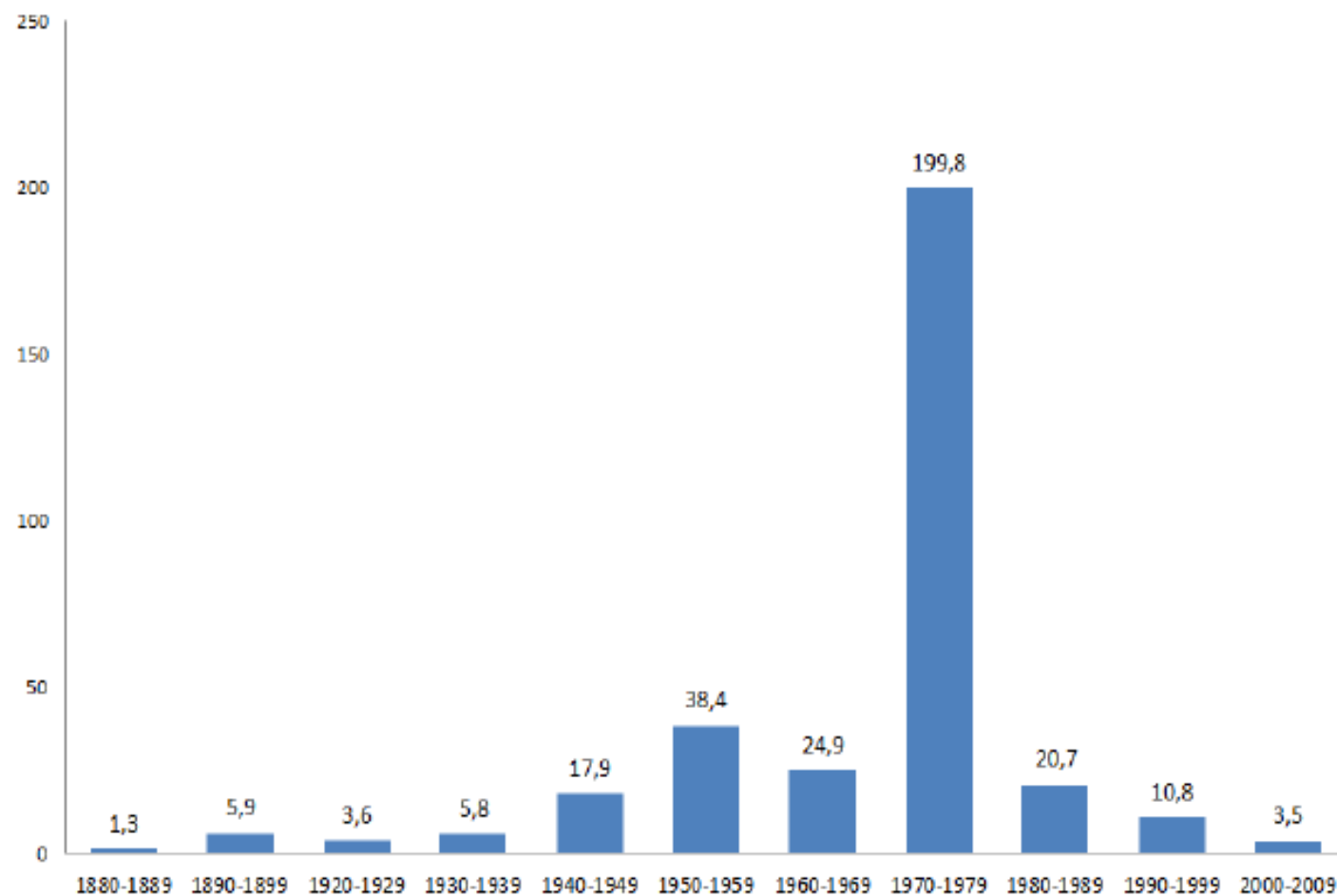
تورم در برزیل

تورم در اسرائیل

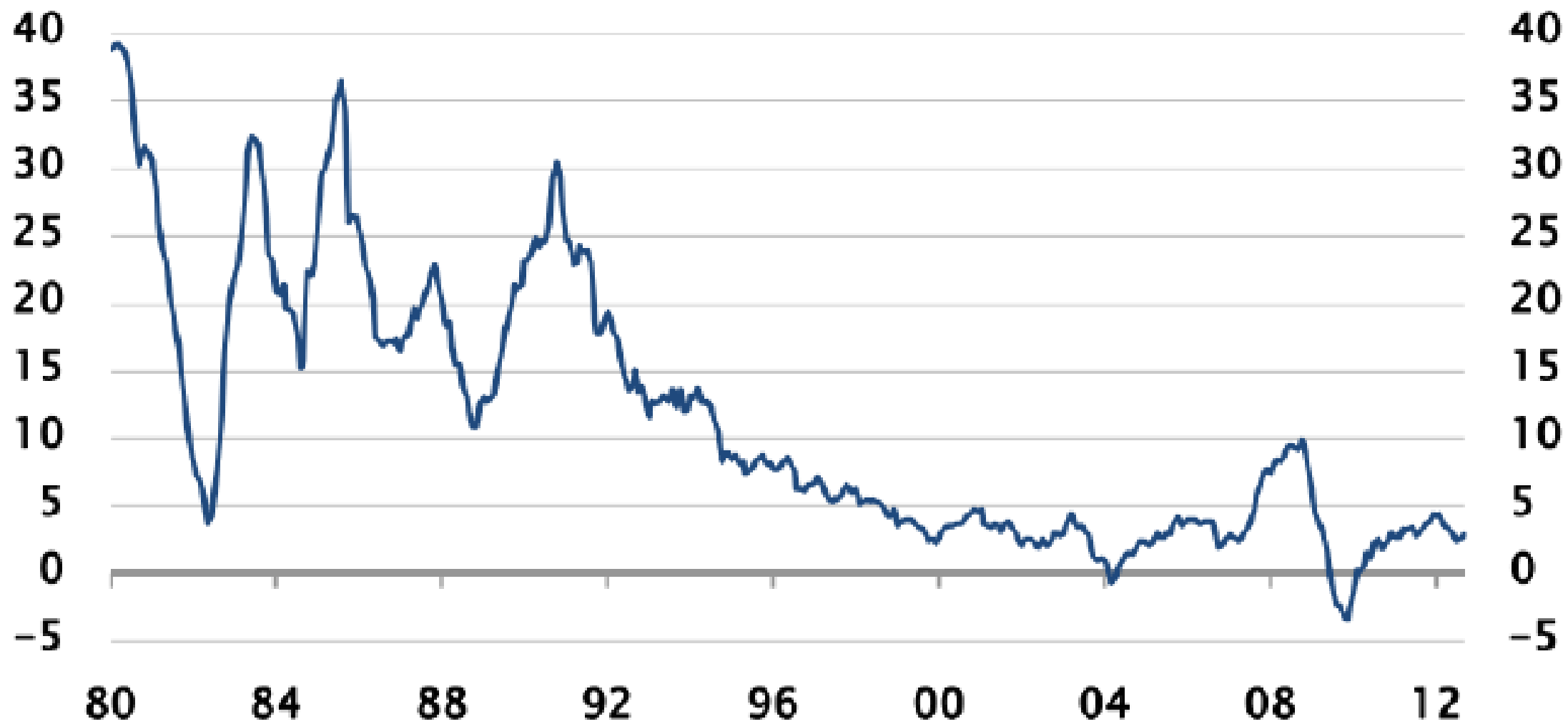

تورم در شیلی

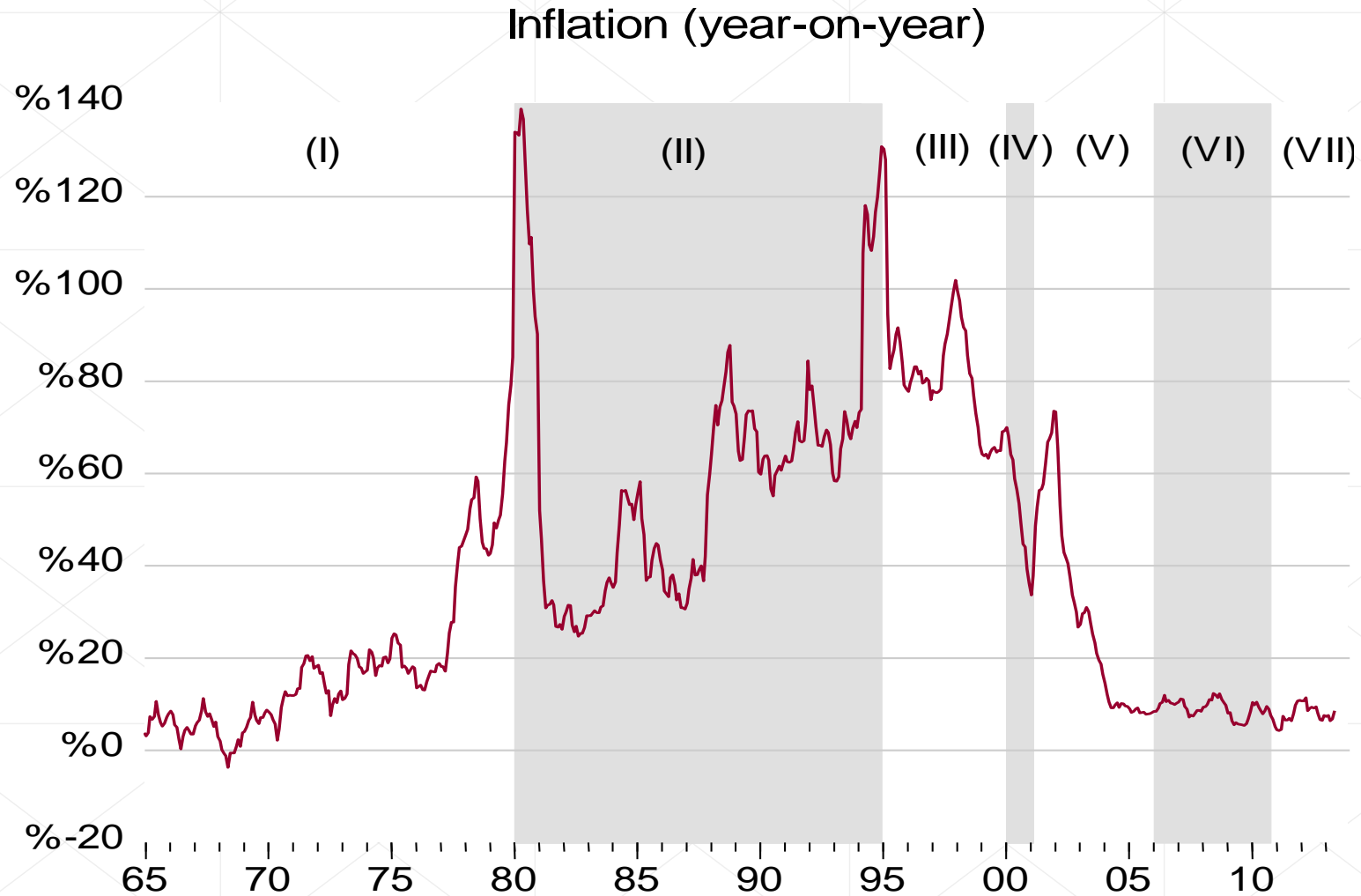

International Financial Statistics and Banco Central de Chile

تورم در شیلی

تورم در ترکیه

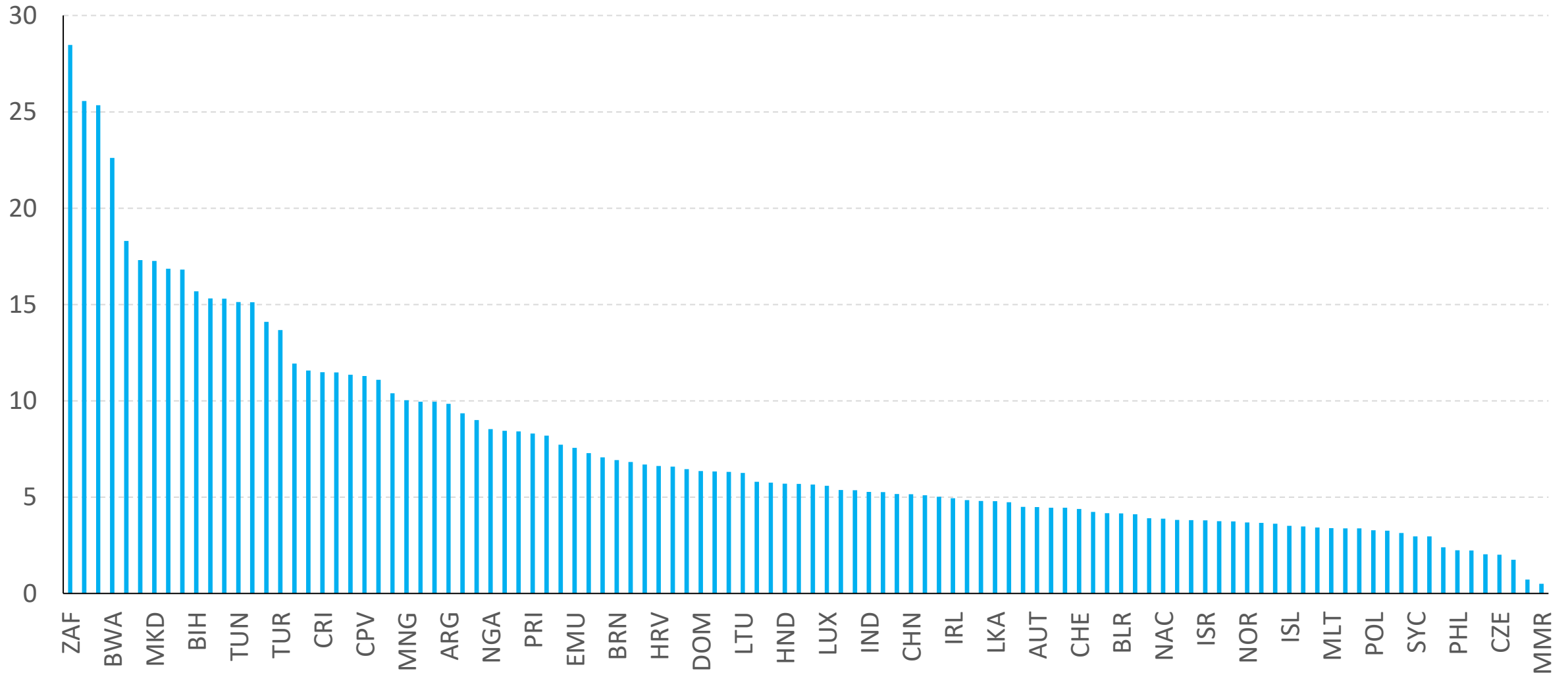

پیکاری

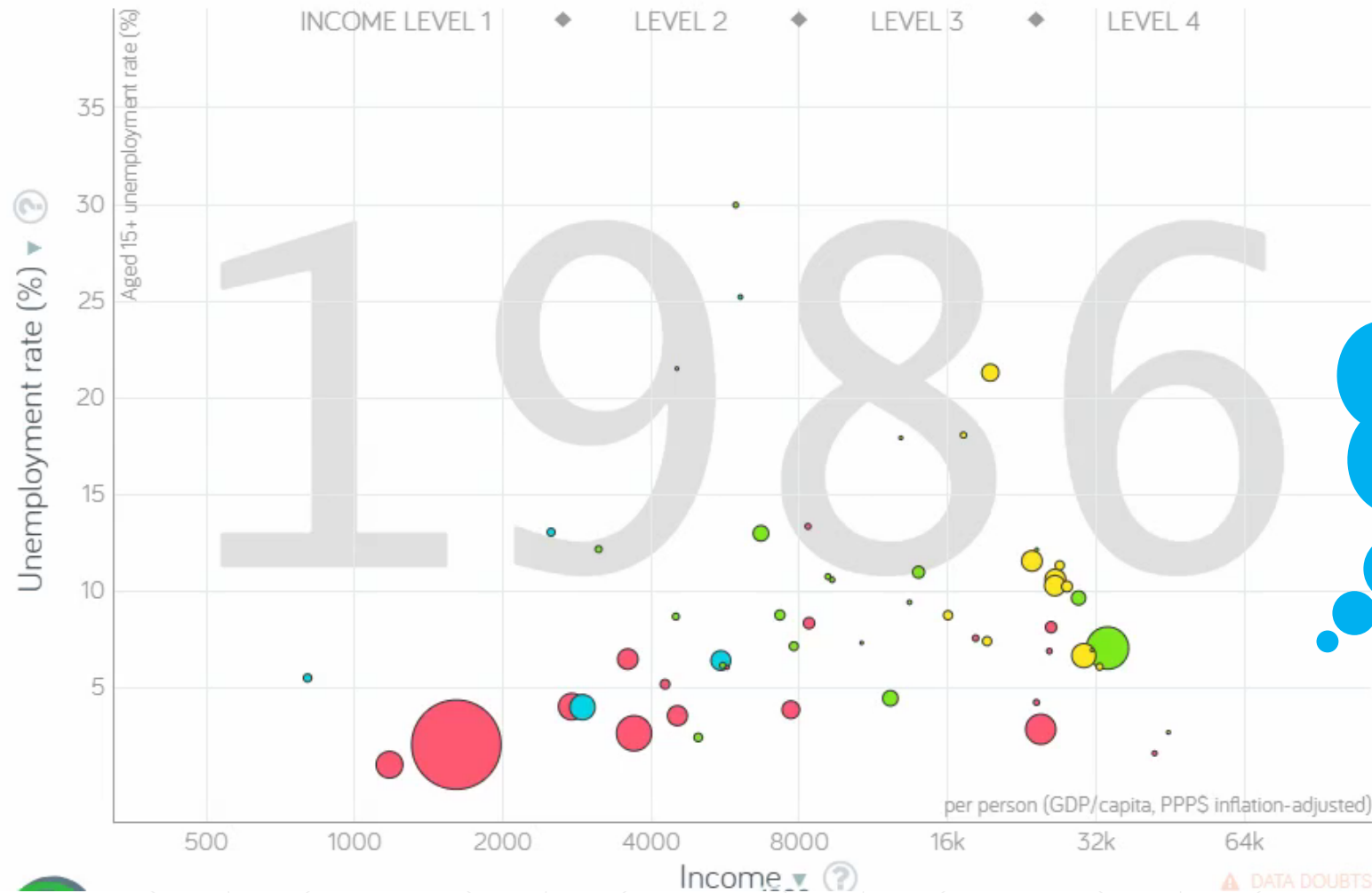

پیکاری

بیکاری در دنیا (سال ۲۰۱۹)

نرخ بیکاری و درآمد سرانه

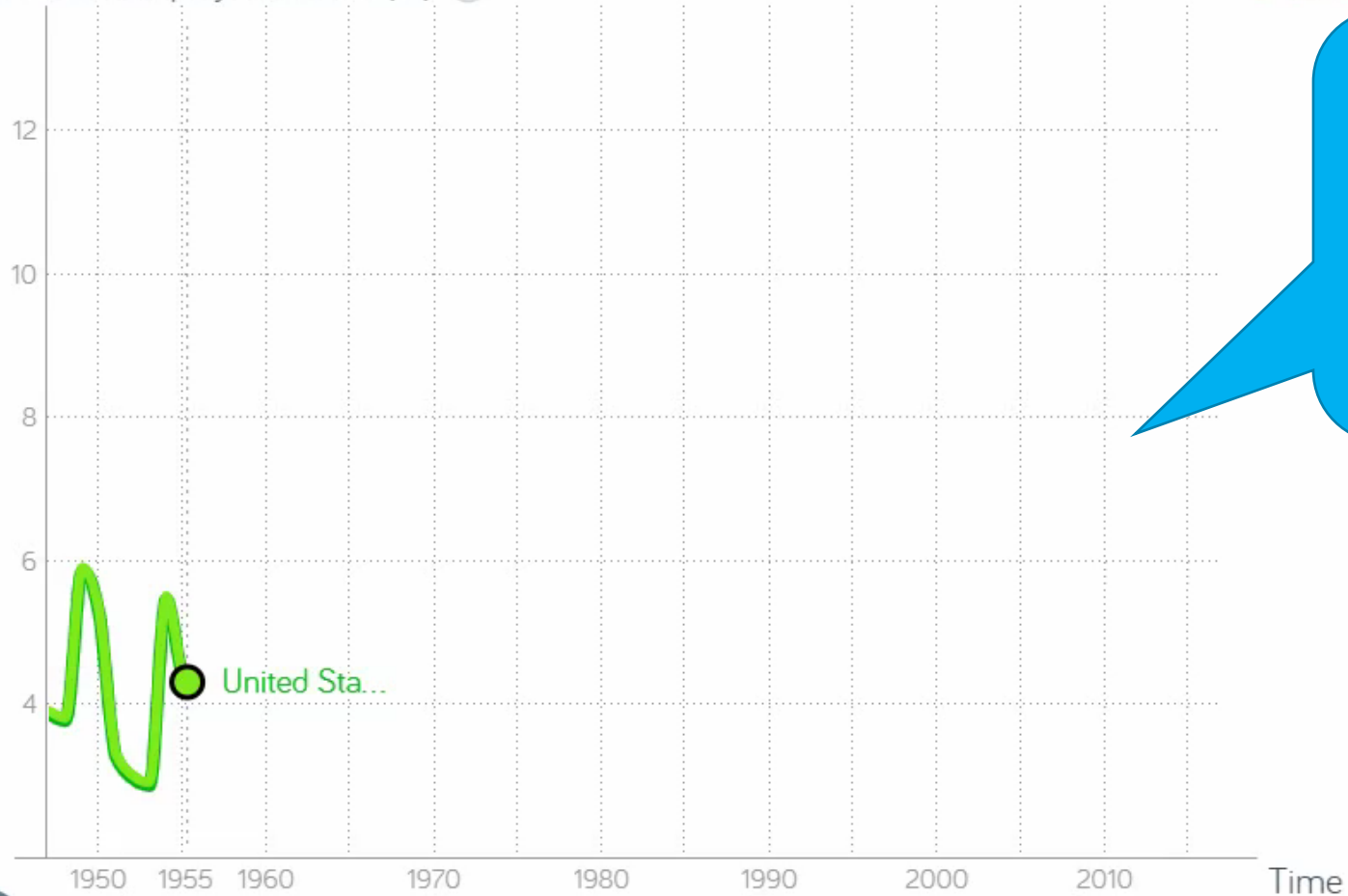

[لینک نمودار](#)

روند نرخ بیکاری

Aged 15+ unemployment rate (%) ?

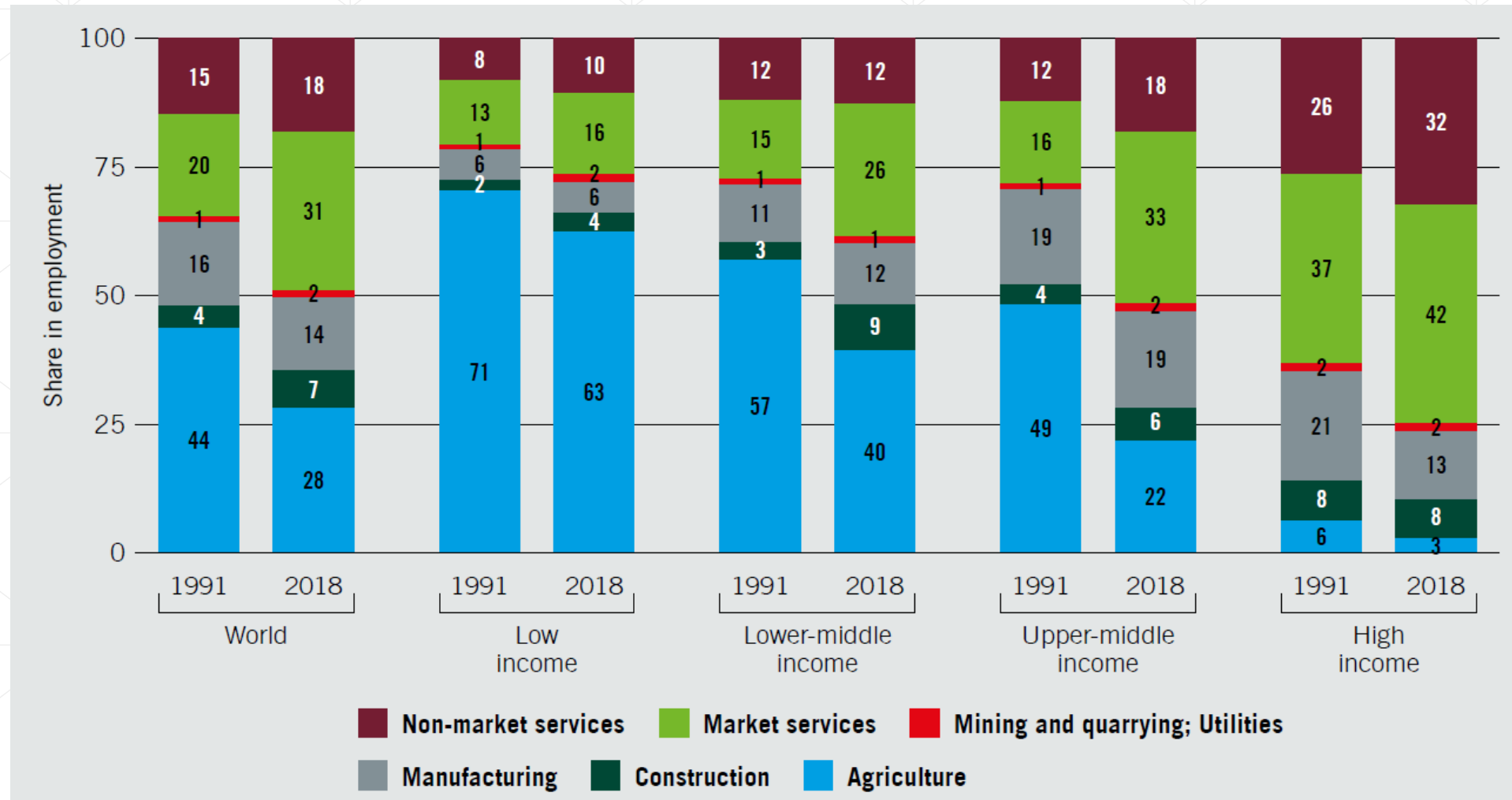
DATA DOUBTS

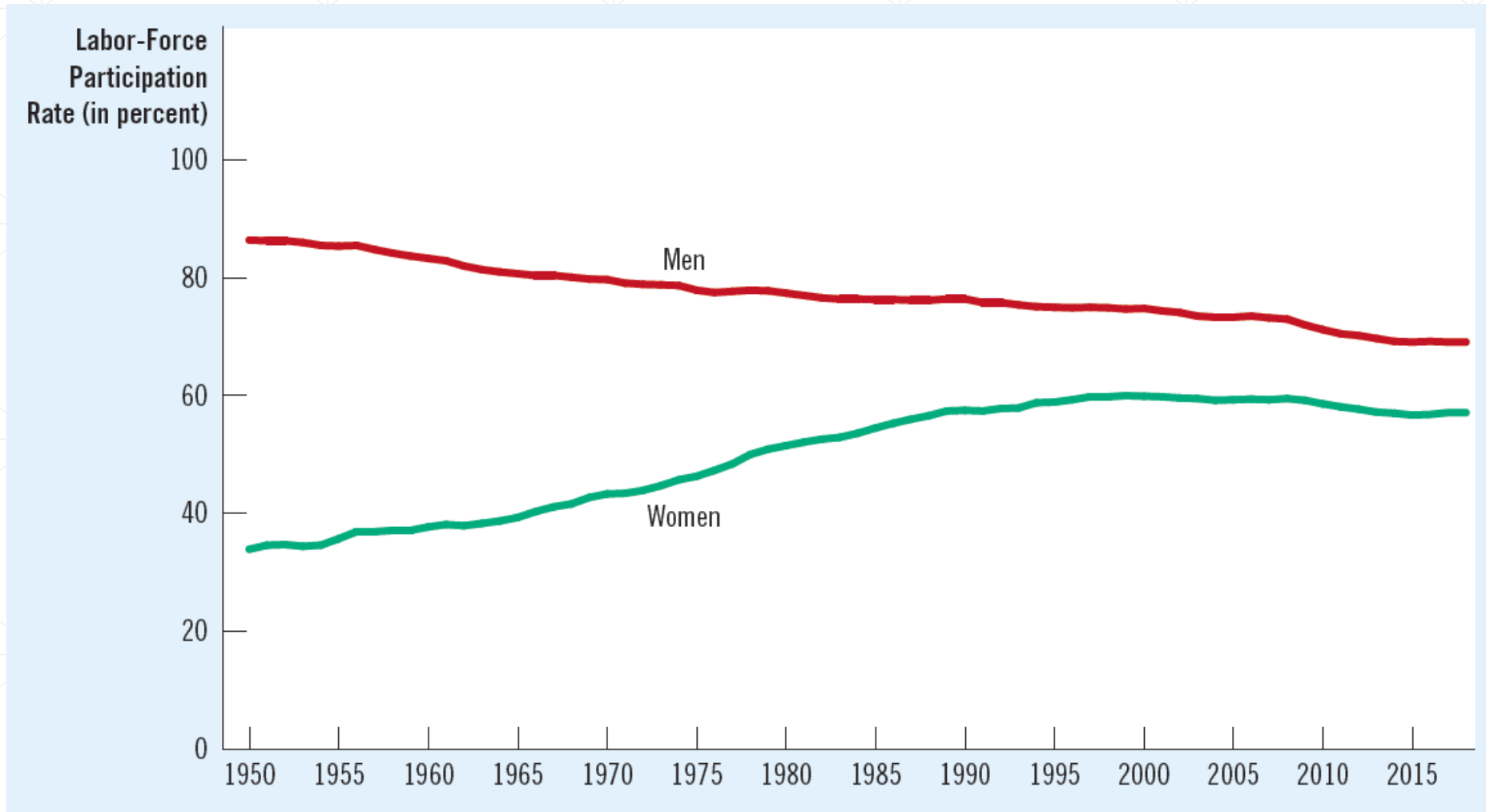
نرخ بیکاری نوسان زیادی دارد و بسته به شرایط اقتصادی می‌تواند افزایش و کاهش پیدا کند. روند مشخصی مشاهده نمی‌شود.

[لینک نمودار](#)

توزیع شاغلین در بخش‌های مختلف اقتصاد

نرخ مشارکت اقتصادی زنان و مردان (کل دنیا)

نرخ مشارکت در دنیا بر حسب جنسیت و سن

Labour force participation rates, global and by country income group, level in 2018 and changes during 1993–2023

Country grouping	Demographic group	Level (%)	Changes over five year periods (percentage points)					
		2018	1993–98	1998–2003	2003–08	2008–13	2013–18	2018–23
World	Total	61.4	-0.5	-0.9	-0.9	-1.1	-0.5	-1.1
	Female	47.9	-0.1	-0.5	-1.0	-1.2	-0.3	-1.1
	Male	74.9	-0.9	-1.3	-0.9	-1.0	-0.8	-1.0
	Youth	42.1	-3.3	-3.1	-2.6	-3.7	-2.2	-1.3
	Adult	66.6	0.2	-0.2	-0.6	-0.8	-0.5	-1.2

شاخص‌های بازار کار ایران

نرخ مشارکت	نرخ مشارکت	نرخ بیکاری	نرخ بیکاری	
سال ۹۸	سال ۹۹	سال ۹۸	سال ۹۹	
۴۴	۴۱,۲	۱۰,۷	۹,۶	کل
۷۱,۱	۶۸,۵	۹	۷,۸	مرد
۱۷	۱۳,۳	۱۷,۵	۹,۲	زن
۴۳	۴۰,۴	۱۱,۸	۱۰,۴	شهری
۴۷,۳	۴۴,۱	۷,۴	۷,۲	روستایی
۵۵	۵۱,۵	۲۶	۲۳,۷	جوانان ۱۵ تا ۲۴ سال

چرایی مطالعه اقتصاد

- فهمیدن بهتر دنیای انسانی بیرون
- تصمیمات بهتر اقتصادی و مدیریتی بهتر در زندگی شخصی و اطرافیان
- ارزیابی مشاوره‌های اقتصادی به اشخاص، بنگاه‌ها و ...
- ارزیابی توصیه‌های سیاست‌گذاری در حوزه‌های مختلف

برخی سوالات روزمره قابل فکر

1. ابرتورم ونزوئلا
2. همه گیری کرونا و اقتصاد
3. رمزارزها، بلاک چین و آینده ارتباطات مالی
4. هوش مصنوعی، Digital Transformation و آینده
5. برگزیت: چرا؟ چه خواهد شد؟
6. دیوار بین آمریکا و مکزیک
7. جنگ تجاری آمریکا و چین

برخی سوالات روزمره قابل فکر

1. بروز پدیده ۹۹ درصدیها

2. نحسی منابع

3. کوله بری

4. قاچاق سوخت

5. قرعه کشی خودرو

6. تاکسیهای آنلاین

7. بازارهای دوسویه

برخی سوالات روزمره قابل فکر

1. شکل گیری موسسات مالی و اعتباری غیرمجاز
2. رکود اقتصادی سالیان اخیر اقتصاد ایران
3. چرا دولت و ستاد تنظیم بازار نمیتواند جلوی رشد قیمتها را بگیرد؟
4. چرا مصرف گاز و انرژی در کشور رکورد زده است؟
5. چرا کمبود برق داریم؟
6. چرا کمبود آب داریم؟
7. آینده صندوقهای بازنشستگی؟

برخی سوالات روزمره قابل فکر

1. کیفیت خودروهای داخلی؟
2. خودکفایی؟
3. حمایت از کالای داخلی؟ علی رغم حمایت‌های مستمر و تاکید بسیار بر مصرف کالای داخلی
4. واردات بی‌رویه (؟)
5. آیا بیمه سلامت باید همگانی باشد؟
6. آیا کارگر باید حمایت شود؟ آیا بیمه کارگری خوب است؟
7. تسهیلات ارزان قیمت به چه کسی باید داده شود؟

برخی سوالات روزمره قابل فکر

1. چرا امکانات در تهران جمع شده است؟ آیا خوب است یا بد؟ چگونه باید از بین برود؟
2. آیا کنکور سراسری بهینه است؟ چگونه می توان آن را بهتر کرد؟ چه سیستمی باید دانشجو را به دانشگاه متصل کند؟
3. چرا اعتیاد؟ چرا جرم؟ آیا سیگار باید مجاز باشد؟
4. چرا در نانواییها صف داریم؟
5. چرا صف بنزین داریم؟
6. بهترین پورتهفوی سرمایه گذاری چیست؟
7. چرا در ایران مردم به خرید مسکن روی می آورند؟

ECONOMICS IS ABOUT
**THE ACTIONS OF
OPTIMIZING INDIVIDUALS...**

6

"Once one starts to think about them, it is hard to think about anything else."

— Robert Lucas (on economic growth)

منابع

- اسلایدهای کتاب مبانی اقتصاد منکیو
- اسلایدهای درس مبانی اقتصاد دکتر نیلی
- اسلایدهای درس مبانی اقتصاد دکتر وصال

با تشکر